

HAUKIVEDEN KALATALOUSALUE Y-0989321-2 TOIMINTAKERTOMUS v. 2020

1. YLEISTÄ

1.1 Yleistiedot kalastusalueesta

Kalastusalue käsittää Saimaan vesistön osa-alueen Rantasalmen-, Joroisten kuntien ja Varkauden, sekä Savonlinnan kaupunkien alueella. Järven suurin pituus on n. 80 km ja vesistö sijoittuu Vuoksen vesistön suurten latvareittien solmukohtaan. Kalastalousalueeseen kuuluu myös paljon pieniä sisäjärväjä ja lampia sekä puroja.

Alueella kulkee syväväylijä, joista Savonlinna – Varkaus reitti on lähes ympärivuotisessa käytössä.

1.2 Pinta-ala

Haukiveden kalatalousalueen pinta-ala on 51 523 hehtaaria. Pienvesiä on lukumääräisesti paljon, mutta suhteellisesti pinta-alana vähän. Haukiveden vesipinta-alasta 56 km² kuuluu Linnasaaren kansallispuistoon.

1.3 Omistajayksiköiden määrä ja laatu

Osakaskuntia ja yksityisiä vesialueita kalastusalueessa on yli 300. Järjestäytymisaste on alhainen johtuen osakaskuntien vesialueiden hajanaisuudesta ja pienuudesta. Järjestäytyneiden ja toimivien osakaskuntien osuus on yli 80% vesistöpin-ta-alasta ja on kasvanut yhdistymisien vuoksi vuoden 2020 aikana.

1.4 Osakaskuntien yhdistymiset

Kauden aikana Eteläisellä Haukivedellä yhdistettiin vesialueita suuremmiksi osakaskunniksi. Haukiveden osakaskuntaan liittyi 25 osakaskuntaa, vesialuetta 9002 ha ja Pyyvilän osakaskuntaan liittyi 4 osakaskuntaa, vesialuetta 3000 ha.

Haukiveden isot osakaskunnat ovat tulevaisuudessa merkittäviä toimijoita alueellaan kalatalouden, neuvontatyön, ja vesienhoitoa edistävinä osakaskuntina ja tuottavat toiminnallaan lisäarvoa omistajilleen.

2. HALLINTO

Kalastusalueen hallitukseen kuuluivat seuraavat yhdeksän jäsentä:

- Puheenjohtaja Sakari Sallinen
- Varapuheenjohtaja Henna Majuri
- Muut jäsenet: Reijo Herranen, Pertti Kuvaja, Niilo Pulkkinen, Juha Tolvanen, Tarmo Tolvanen, Markku Auvinen ja Eero Hartikainen.
- Tili- ja kirjanpito: Joroisten Tili- ja Kiinteistöpalvelu Ky
- Tilintarkastaja HT Kari Nahkuri.
- Toiminnanjohtaja: Mika Rahkonen

Kalatalousalueen hallitus kokoontui 3 kertaa. Kalastusalueen yleinen kokous pidettiin 23.09.2020 Tiemassaaren monitoimitilassa Rantasalmella. Läsnä oli 6 äänivaltaista edustajaa yhteensä 14 äänellä, muita läsnäolijoita 3.

Kalastusalueen yleisessä kokouksessa ei pidetty esitelmää Korona pandemian vuoksi.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksen kalatalousasiantuntija Seppo Reponen loi katsauksen kalatalousalueiden toiminnan muuttumisesta, Kalpa-ohjelmasta ja korona pandemian vaikutuksista.

Etelä-Savon kalatalouskeskuksen neuvoja Harry Härkönen kertoi saimaannorppa- ja kalastustyöryhmässä valmisteilla olevasta uudesta kalastusrajoitusasetuksesta ja tulevasta sisällöstä, sekä sen vaikutuksista.

3. TOIMINTA

Haukiveden kalatalousalue toteutti sääntömääräisiä tehtäviä. Kokousjärjestelyt vaikeutuivat korona-pandemian vuoksi.

Haukiveden kalatalousalueen toiminta keskittyi pääsääntöisesti käyttö- ja hoitosuunnitelman ja vesienhoitosuunnitelman laadintaan. Suunnitelmien toteutus viivästyi korona pandemian vuoksi ja valmistuminen siirtyi vuodelle 2021.

Mika Rahkonen toimi vetovastuussa käyttö- ja hoitosuunnitelman laadinnassa.

Vesienhoitosuunnitelmaa laadittiin yhteistyössä Etelä-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ja konsulttiyrityksen Eurofins Ahma oy:n kanssa. Työryhmässä mukana Sakari Sallinen, Pertti Kuvaja ja Henna Majuri.

4. TULOT JA MENOT

4.1 Tulot

Haukiveden viehelupa-alueen lupien myynti hoidettiin kalatalousalueen toimesta. Lupatulot kasvoivat merkittävästi Korona pandemian vuoksi. Kalastuksen suosio yllätti kaikkialla Suomessa.

ELY-keskuksen toiminta-avustus varsinaiseen toimintaan oli yhteensä +10 029,00 €.

Edistämismäärärahaa vuodelle 2020 saatiin +5 000,00 € Varkauden koskien lohikalaselvitykseen vuosille 2020-2021.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman laadintaan vuoden 2020 aikana käytettävissä +7000,00 €.

Osakaskunnille ei jaettu vuoden 2019 kalastonhoitomaksuista kertyneitä omistajakorvauksia. Haukiveden kalastusalueen osuus oli vuonna 2018: +39 822,00€ ja vuonna 2019: +43 438,00€. Jakamattomia varoja on vuosilta 2018-2019 valitusprosessin ja osakaskuntien yhdistymisien vuoksi yhteensä +89 468,12 €. Varat jaetaan Kalpa-ohjelman avulla vuoden 2021 aikana, kun jakolistat on hyväksytty vuoden 2021 vuosikokouksessa ja Ely:ssä.

Viehelupa-alueen lupatulot:

- Vuoden 2014 tulot 5 421,76 €
- Vuoden 2015 tulot 6 280,50 €
- Vuoden 2016 tulot 4 987,00 €
- Vuoden 2017 tulot 4 756,00 €
- Vuoden 2018 tulot 4 517,50 €
- Vuoden 2019 tulot 3 371,50 €

- **Vuoden 2020 tulot 7 491,00 €**

4.2 Menot:

Kulut toimintamääräraha: -10 954,13 €, josta henkilöstökulut olivat -8 310,00 €. Tilinpäätös osoittaa varsinaiselta toiminnalta alijäämää -925,13 €.

Kulut viehelupa-alueen toiminnasta: Rauanvedet 2020 hankkeen maksuosuus kalatalousalueelle - 868,00 €, poistot -200,50 €, jäsenmaksut ja kirjallisuus -882,00 €. Kulut yhteensä -1 950,00 €. Tilinpäätös osoittaa viehelupa-alueen toiminnasta ylijäämää +5 540,50 €.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman edistämismääräraha 7000,00 € käytettiin 1000,00 € korvausta toiminnanjohtaja Mika Rahkoselle. KEHAlle palautetaan 6000,00 € käyttämättömiä varoja.

Varkauden koskien lohikalaselvitykseen käytettiin 5000,00 €. KEHAlle maksatushakemus lähetetään 2021 hankkeen päättyttyä 5000,00 €.

5. KALASTUS

Haukivedellä kalastettiin runsaasti kuluneella kaudella. Erityisesti vapaa-ajankalastajien määrä kesäkaudella lisääntyi Korona pandemian vuoksi, kun loma-aika vietettiin kotimaassa. Lisääntyneet lupatulot viehelupa-alueella ja osakaskunnissa osoitti kalastuksen suosion kasvun.

Kalastus painottuu nykyisin vapakalastukseen, ja verkkoja käytetään pääsääntöisesti talvipyynnissä sekä kesäisin muikunpyynnissä.

Virkistyskalastuksen osuus raportin ”Kalastava Suomi 2018-2020” mukaan Haukiveden kalastusalueella on kasvanut selvästi edellisestä tutkimuskerrasta. Kuhan ja ahvenen osuus saaliskalana ja myös muikkukanta ovat pysyneet hyvällä tasolla.

5.1 Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueet

Linnasaaren virkistyskalastusalueen viehelupa-alue

Pinta-ala n. 6 000 ha. Linnasaaren kansallispuistoa ympäröivät Saimaan vesialueet.

Etelä-Haukiveden viehelupa-alue

Alueen pinta-ala on 20 000 ha. Linnasaaren virkistyskalastusalue sisältyy tähän. Lupia on saanut lunastaa maksamalla suoraan kalatalousalueen tilille. Kalastusmatkailuyrittäjälupia myytiin 2 kpl. Lisäksi lupien myyjinä toimivat Kalakortti.com (Matti Kinnunen), Fotoarska Rantasalmella, SGS Sports Savonlinnassa, Saimaan Eräpalvelu Oravi, Carlson Savonlinna ja Huoltoasema Etappi Joroinen. Lupatuloa kertyi yhteensä 7491,00 € (netto).

Savonlinnan viehekalastusalue

Toiminta perustettu 1982. Kalastuslupia myydään Savonlinnan kaupungin läheisyyteen Saimaan Haapavedelle ja Pihlajavedelle pinta-ala n. 7600 ha. Viehekalastusalueita hoitaa tarkoitukseen perustettu johtokunta.

5.2 Kaupallinen kalastus

Haukivedellä toimii ympärivuoden neljä 1lk kaupallista kalastusyrittäjää verkko-, trooli- ja nuotta-kalastusta harjoittaen. Eteläiseltä Haukivedeltä muikkusaaliit olivat runsaita ja Pohjoisella Haukivedellä muikkukanta on palautumassa vedenlaadun parantuessa. Kuhakanta on kaikkialla erinomainen. Haukivedellä kaupallisen kalastuksen tärkeimmät lajit ovat muikku, kuha, hauki, made, ahven ja lahna.

6. KALAVESIEN HOITO

Korona pandemia vaikeutti hanketoimintaa, koska osakaskuntien vuosikokoukset siirtyivät loppuvuodelle, kesän 2020 suunnitellut toimenpiteistä osa jäi toteutumatta päätöksien puuttuessa.

Haukiveden kalatalousalue jatkoi ”tehoa vesienhoitoon” hanketta ja vesialueella suoritettiin hoitokalastuksia ja tehtiin suunnitelmia seuraavalle kaudelle osakaskuntien toimesta.

Rauanvedet 2020 hankkeessa hoitokalastettiin ja suoritettiin vesikasvien niittoa. Hanke toteutettiin yhteistyössä Rantasalmen kunnan ja Rauanveden osakaskunnan kanssa.

6.1 Kalatalousalueen hoitamat istutukset

Kalatalousalue koordinoi viivästetyn järvitaimenistutuksen Haukivedelle. Kokeilussa käytettiin Savonrannalta vuokrattua kalakassin kehikkoa ja omaksi hankittua kassia, halkaisija 12 m, korkeus 5 m, tilavuus 500 m³. Kalakassi on sijoitettuna Härmälahteen, Härmäniemen- ja Pohjois-Haukiveden osakaskunnat huolehtivat kassin valvonnan ja kalojen ruokinnan. 2-vuotisia järvitaimenia tuotiin kassiin Savon Taimenen kasvattamosta Rautalammilta.

6.2 Muut kalatalousalueella toteutetut istutukset

Pohjois-Haukiveden osakaskunta ilmoitti istuttaneensa pieniin järviin siikoja 3000,00 eurolla Rantasalmen, Varkauden, Harjurannan ja Kangaslammin alueille.

6.3 Muut hoitotoimet

Ei muita hoitotoimenpiteitä.

7. SEURANTA

Kalakantoja pyritään seuraamaan velvoitetarkkailun, Luken ja kaupallisten kalastajien saaliskirjanpidon avulla. Vuoden 2020 muikkukanta oli runsas ja kehitysluokkakajakauma erinomainen. Kuha lisääntyi luontaisesti erittäin hyvin lämpimän kevään ansiota ja eri kokoista kuhaa esiintyy runsaasti koko Haukivedessä. Ahvenet ovat myös hyötäneet lämpimistä keväistä ja isoa ahventa esiintyy runsaasti kaikissa Suomen pää-altaissa.

Järvilohi ja -taimenkannat ovat pääsääntöisesti istutuksien varassa. Luontaisesti lisääntynyt kanta heikossa tilassa, johtuen lisääntymisalueiden laadusta tai puutteesta.

Säännöllistä vedenlaatu-seurantaa (velvoite) suoritetaan Varkauden alapuolisella vesialueella, Isolla ja pienellä Rauanvedellä, Kosulanlammella, Immolanjärvellä, Kuvansissa ja Pisamaniemessä.

8. KALASTUKSEN VALVONTA

Kalastuksen valvonnan kehittämiseksi jatkettiin yhteistyötä Metsähallituksen kanssa.

Haukiveden kalatalousalueella on 11 kpl, kortin suorittaneita: Teuvo Asikainen, Antti Helander, Reijo Herranen, Juhani Huittinen, Tapio Holopainen, Jukka Tolvanen, Markku Loikkanen, Niilo Pulkkinen, Raimo Pylkkänen, Heimo Ropponen, Jukka Tolvanen ja Tarmo Tolvanen. Nämä henkilöt on valtuutettu valvojiksi koko kalastusalueen vesialueella.

Valvojakortin suorittaneita on myös osakaskunnilla, jotka toimivat omalla alueellaan.

Kalastuksenvalvojien käytössä oli kalastusvalvontaohjelmisto Pirkanmaan Kalatalouskeskuksesta.

Laivayhtiöt ilmoittivat usean kerran laivaväylällä olleista verkoista. Ilmoitukset työllistivät useasti kalastuksenvalvojia ja osakaskunnan edustajia.

9. KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMA

Haukiveden kalatalousalue päätti 2019 laatia käyttö- ja hoitosuunnitelman toiminnanjohtajan ja hallitus vetoisesti. Mika Rahkonen selvitti suunnitelmaan perustietoja ja hallituksen jäsenille vastuutettiin osa-alueita Luken mallikappaleesta. Korona pandemia vaikeutti KHS:n laadintaa ja ministeriö myönsi lisää aikaa vuoden 2021 loppuun.

Mika Rahkonen erosi toiminnanjohtajan tehtävästä 31.12.2020, jonka jälkeen Eetu Karhunen valittiin jatkamaan, sekä laatimaan käyttö- ja hoitosuunnitelmaa.

10. MUU TOIMINTA

Vuonna 2020 kalatalousalueen puolesta Saimaannorppastrategian seurantaryhmässä on toiminut Markku Auvinen.

Annettiin lausunto koskien Varkauden velvoitekorvauksien käytöstä.

Kalatalousalue osallistui Asikkalan pilkkiparkin aurauskustannuksiin.

Hanke laati kalatalousalueelle internet-sivustot, sivujen osoite on www.haukivesi.fi.

Kalatalousalueen edustajat osallistuivat Etelä-Savon kalastusaluepäivään ja Etelä-Savon kalatalouskeskuksen toimintaan.

Valtakunnallisille kalatalousaluepäiville osallistuttiin.